[2020] 9 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 330

ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ

v.

ਮਨਸੁਖਭਾਈ ਕਾਂਜੀਭਾਈ ਸ਼ਾਹ

(2018 ਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 989)

ਅਪ੍ਰੈਲ 27, 2020

[ਐਨ.ਵੀ. ਰਮਨਾ, ਮੋਹਨ ਐਮ. ਸ਼ਾਂਤਨਾਗੌਦਰ, ਅਤੇ ਅਜੈ ਰਸਤੋਗੀ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1988: ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) () – ਡੀਮਡ
ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ - ਕੀ ਡੀਮਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ - ਹੋਲਡ: ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਵਾਇਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ - ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਧਿਆਨ ਹਟਾਉਣਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਵਾਇਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਜੋ ਜਨਤਕ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ - ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇੱਕ "ਡੀਮਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਏ ਗਏ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਜਨਤਕ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ - ਇਸ ਲਈ, "ਡੀਮਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) () ਦੇ ਤਹਿਤ "ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਦਾਇਰਾ।
ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1988: ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) - ਲੋਕ ਸੇਵਕ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ - ਰੱਖੀ: ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਬੀ) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਫਰਜ਼ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ, ਜਨਤਾ ਜਾਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਕਰਤੱਵ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਪਹਿਲੀ ਵਿਆਖਿਆ
.2 ਅੱਗੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦਾ ਹੈ

ਐਸ.2 ਅਧੀਨ ਦੱਸੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਹੈ ਚਾਹੇ ਉਹ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ

ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ - ਦੂਜਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਹਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਜਾਂ ਤਕਨੀਕੀ।

ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1988: ਐਸ.ਐਸ.7, 8, 10, 13 (1) (ਬੀ) ਅਤੇ 13 (2) – ਇੱਕ ਡੀਮਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਟਰੱਸਟੀ ਵਿਰੁੱਧ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫੀਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।
ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਫਾਰਮ ਭਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ -

ਸ਼ਿਕਾਇਤ, ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ 20 ਰੁਪਏ ਏ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ
ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਧੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ - ਆਯੋਜਕ: ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ "ਸੁਮਨਦੀਪ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ" ਦਾ ਟਰੱਸਟੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।
"ਸੁਮਨਦੀਪ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" - ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀਆਂ, ਨਾਲ ਹੀ
ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤਾ - ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ
ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਹਿਲੂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ - ਪਰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰਤ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕੇ ਕਿ ਕਿਸ ਦੀ ਸਹੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ
ਸੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ - ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ - ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ - ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 - ਧਾਰਾ 227।
ਸੰਵਿਧਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ: ਤਕਨੀਕੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ
ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੂਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਹੋਲਡ: ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਕਨੀਕੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਆਯਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ - ਯੂਜੀਸੀ ਐਕਟ ਅਤੇ
ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਉਦੇਸ਼, ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ - ਯੂਜੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਇਹ ਕਿ ਇਹ 'ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿਚ ਤਾਲਮੇਲ ਅਤੇ ਮਿਆਰਾਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਐਕਟ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਗ੍ਰਾਂਟਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨਾ' - ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ
ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਤਕਨੀਕੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ
ਇੱਕ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੂਜੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵੇਂ ਐਕਟ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ - ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1988 - ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਗ੍ਰਾਂਟਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1956।

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਗ੍ਰਾਂਟਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1956 - ਅਜੈ ਰਸਤੋਗੀ ਅਨੁਸਾਰ,
(ਪੂਰਕ) - ਡੀਮਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ - ਐਸ.2 (ਐਫ) ਅਧੀਨ "ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ"
ਯੂ.ਜੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇੱਕ ਸੂਬਾਈ
ਐਕਟ ਜਾਂ ਰਾਜ ਐਕਟ - ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਈ ਗਈ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੰਨੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ

ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਯੂਜੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਐਫ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੋਵੇ - ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) () ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੁਆਰਾ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਗਵਰਨਿੰਗ ਬਾਡੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,

"ਲੋਕ ਸੇਵਕ" ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਚਾਹੇ ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਹੈ

ਇਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਯੂਜੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਡੀਮਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ - ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) () ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ 'ਲੋਕ ਸੇਵਕ' ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

ਐਕਟ 1988 - ਐਕਟ 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਵਿੱਚ 'ਲੋਕ ਸੇਵਕ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਅਰਥ ਕੱਢਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇ - ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ () ਵਿੱਚ 'ਲੋਕ ਸੇਵਕ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਕਿਸੇ ਵੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਜੋ

ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਹਨ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਜਾਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣਾ - ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ 'ਕਿਸੇ ਵੀ' ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ "ਕਿਸੇ" ਗਵਰਨਿੰਗ ਬਾਡੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ "ਕਿਸੇ ਵੀ" ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਹੁਦੇ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ "ਲੋਕ ਸੇਵਕ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਐਕਟ 1988 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ - ਵਿਚਾਰਨ ਯੋਗ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਸਪੈਕਟ੍ਰਮ ਵਿੱਚ 'ਕੋਈ ਵੀ' ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) () ਤਹਿਤ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬੁੱਧੀ ਵਿੱਚ "ਕੋਈ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਇਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੰਤਰ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਯੂ.ਜੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਐਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਤਹਿਤ

ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1988 – ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) ()

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

ਪ੍ਰਤੀ . V. ਰਮਨਾ, . (ਲਈ) ਖੁਦ ਅਤੇ ਲਈ
ਮੋਹਨ ਐਮ ਸ਼ਾਂਤਾਗੌਦਰ, ਜੇ.)

1. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ "ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਯੂਜੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਉਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਜੋ ਧਾਰਾ 2 (ਐਫ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ

ਯੂ.ਜੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ

ਕਿਸੇ ਵੱਖਰੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਤਕਨੀਕੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਆਯਾਤ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਵਿਆਖਿਆ ਇੱਥੇ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਕਨੀਕੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਆਯਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੋ ਪਹਿਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਯੂ.ਜੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਅਤੇ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਉਦੇਸ਼, ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਦੀ ਪ੍ਰੋਸਤਾਵਨਾ
ਯੂ.ਜੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 'ਸਹਿ-ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਐਕਟ ਹੈ-
ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮਿਆਰਾਂ ਦਾ ਤਾਲਮੇਲ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਗ੍ਰਾਂਟਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਿਸਥਾਰ
ਇੱਕ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੂਜੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਤਕਨੀਕੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ
ਉਚਿਤ ਹੋਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵੇਂ ਐਕਟ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਯੂਜੀਸੀ ਐਕਟ ਦਾ ਮਤਲਬ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਧਾਰ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਅਰਥ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ
ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਉਣ ਵਾਲੇ "ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਲਈ। [ਪਾਰਸ

31, 33][346-ਏ-ਸੀ; 347-ਜੀ]

ਬੰਗਲੌਰ ਟਰਫ ਕਲੱਬ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਖੇਤਰੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਈਐਸਆਈ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (2014) 9 ਐਸਸੀਸੀ 657: [2014] 8 ਐਸਸੀਆਰ 1021;
ਉੜੀਸਾ ਲਿਫਟ ਸਿੰਚਾਈ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਰਬੀ ਸ਼ੰਕਰ ਪਾਤਰੋ (2018) 1 ਐਸਸੀਸੀ 468: [2017] 13 ਐਸਸੀਆਰ 921 –
ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ, ਇਹ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਏ ਗਏ ਜਨਤਕ ਫਰਜ਼ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਸੂਚੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜੋ ਹਨ
ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਲਕਿ 'ਲੋਕ ਸੇਵਕ' ਦੀ ਇੱਕ ਆਮ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਇਸ ਦੇ ਹੇਠਾਂ। ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਾ ਸਿਰਫ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਵਾਇਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਧਿਆਨ ਹਟਾਉਣਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਵਾਇਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,
ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਜੋ ਜਨਤਕ ਕਰਤੱਵ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਸੇ ਨੂੰ ਰੱਖਣਾ
ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇੱਕ "ਡੀਮਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਏ ਗਏ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਜਨਤਕ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ. ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਗਲਤ ਸੀ ਕਿ

ਇੱਕ "ਡੀਮਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਨੂੰ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) () ਦੇ ਤਹਿਤ "ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 34, 44, 45][348-ਬੀ; 351-ਬੀ-ਡੀ]

ਹੀਰਾ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬੋਰਡ, ਸ਼ਾਹਜਹਾਂਪੁਰ [1952] ਐਸਸੀਆਰ 1122; ਸੀਬੀਆਈ ਬਨਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਗੇਲੀ (2016) 3 ਐਸਸੀਸੀ 788: [2016]

1 762; ਪੀ.ਵੀ. ਨਰਸਿਮਹਾ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ./ਐਸ.ਪੀ.ਈ.)

(1998) 4 ਐਸਸੀਸੀ 626 : [1998] 2 ਐਸਸੀਆਰ 870; ਮਨੀਸ਼ ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ

5. ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ, (2014) 14 ਐਸਸੀਸੀ 420 : [2013] 12 ਐਸਸੀਆਰ 205 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਬਲੈਕ ਜ਼ ਲਾਅ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ "ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ; ਕਾਨੂੰਨ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼; ਹੈਲਸਬਰੀ ਦਾ ਤੀਜਾ ਸੰਸਕਰਣ, ਭਾਗ 13, ਪੰਨਾ 707; ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂਸ਼, ਸਥਾਈ ਸੰਸਕਰਣ. (ਪੱਛਮ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ) - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ.

ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਬੀ) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ, ਜਨਤਾ ਜਾਂ
ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਫਰਜ਼ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅੱਗੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਧਾਰਾ 2 ਅਧੀਨ ਦੱਸੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਜਨਤਕ ਹੈ
ਨੌਕਰ ਚਾਹੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਦੂਜੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਹਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ
ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਮੀਆਂ ਜਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਦਾਇਰਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ, ਸੁਮਨਦੀਪ ਵਿਦਿਆਪੀਠ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਲੇਖਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ
ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ, ਫੀਸ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦਾਨ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਅਥਾਰਟੀ ਸੀ। [ਪਾਰਸ 50, 51][354--]

ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਫਾਰਮ ਭਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫੀਸ। ਇਸ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ
ਕਥਿਤ ਰਕਮ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਫਾਰਮ ਭਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਸ਼ਰਤ ਸੀ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ 20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ

ਜਾਂਚ। ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਚੈੱਕ ਸਨ

ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਮਿਲੇ ਏ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ "ਸੁਮਨਦੀਪ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਦਾ ਟਰੱਸਟੀ ਹੈ"
ਵਿਸ਼ਵਾਸ" ਅਤੇ "ਸੁਮਨਦੀਪ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਅਸਫਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ
ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੋ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ
ਨਾਲ ਹੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤਾ। ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ 'ਚ ਇਹ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਹਿਲੂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਰ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਸਕੇ, ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਸੀ ਮੰਗਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਸਹੀ ਸਥਿਤੀ। [ਪਾਰਸ 52, 53] [354--]

ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ, ਇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਘੁੰਮਣ-ਫਿਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛਾਂ ਕਰਕੇ। ਇਹ ਕੇਸ ਢੁਕਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਦੋਸ਼ੀ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 227 ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ
ਕੇਸ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। [ਪਾਰਸ 54, 56] [355-; 356-]

ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਫੁੱਲ ਕੁਮਾਰ ਸਮਾਲ (1979) 3 ਐਸਸੀਸੀ 4 : [1979] 2 ਐਸਸੀਆਰ 229; ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਬਿਊਰੋ
ਜਾਂਚ (2010) 9 ਐਸਸੀਸੀ 368: [2010] 11 ਐਸਸੀਆਰ 669; ਮਾਡਰਨ ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜ ਐਂਡ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ
ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੋਂ। (2016) 7 ਐਸਸੀਸੀ 353 : [2016] 3 ਐਸਸੀਆਰ
579; ਜੈਨੇਟ ਜੈਪਾਲ ਬਨਾਮ ਐਸਆਰਐਮ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (2015) 16 ਐਸਸੀਸੀ 530; ਕੇ. ਵੀਰਾਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ, (1991) 3 ਐਸਸੀਸੀ 655: [1991] 3 ਐਸਸੀਆਰ 189 (12); ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ
ਵੀ. ਐਮ. ਵੀ. ਨਰਸਿਮਹਾਨ (1975) 2 ਐਸਸੀਸੀ 377 : [1976] 1 ਐਸਸੀਆਰ
6 (23); ਐਮ. ਨਾਰਾਇਣਨ ਨੰਬੀਅਰ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲ ਰਾਜ [1963]
2 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 724; ਕਸਟਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਆਯਾਤ),
ਮੁੰਬਈ ਬਨਾਮ ਦਿਲੀਪ ਕੁਮਾਰ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (2018) 9 ਐਸਸੀਸੀ 1: [2018] 7 ਐਸਸੀਆਰ 1191; ਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ ਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਮਨਮੋਹਨ
ਸਿੰਘ (2012) 3 ਐਸਸੀਸੀ 64 : [2012] 3 ਐਸਸੀਆਰ 52 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ.

ਅਜੈ ਰਸਤੋਗੀ, ਜੇ. (ਪੂਰਕ)

1. ਸੰਥਾਨਮ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 1964 ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1947 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਾਵਲੀ ਦੇ ਅਧਿਆਇ 9 ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਨ ਜੋ
ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਕਸਾਉਣਾ, ਉਹ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਨਾਕਾਫੀ ਪਾਏ ਗਏ। ਨੂੰ
ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਬਿੱਲ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਐਕਟ, 1988 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮੌਜੂਦਾ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਬਣਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ।
ਕਵਰੇਜ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਕੇ। ਐਕਟ 1988
ਇਸ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ "ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਸਤੇ" ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਨਤਕ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। [ਪਾਰਸ 4, 5] [356--; 357--]

2. ਯੂਜੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ 1956 ਦੇ ਇੱਕ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਿਆਰਾਂ ਦੇ ਤਾਲਮੇਲ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। "ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਨੂੰ ਯੂਜੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਐਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ' ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 3 ਜੋ ਉਸ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ

ਡੀਮਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਯੂਜੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਐਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਜਾਂ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ, ਇੱਕ ਸੂਬਾਈ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇੱਕ ਰਾਜ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਈ ਗਈ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ,
ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਯੂਜੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਐਫ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੋਵੇ। 9][357-; 358--,]

3. ਐਕਟ, 1988 ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਇਸੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ 1947 ਦਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਐਕਟ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਰੋਕਥਾਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1988 ਦਾ ਐਕਟ ਜੋ 1947 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਵਿੱਚ 'ਜਨਤਕ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੈ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਸਪੈਕਟ੍ਰਮ ਵਾਲਾ ਨੌਕਰ,

1988, ਤਾਂ ਜੋ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨ

ਐ

ਕਟ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿੱਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਇੱਕ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਪਿਛੋਕੜ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ "ਲੋਕ ਸੇਵਕ" ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਪਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ

ਜਨਤਕ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਵੱਧ ਰਹੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਰੋਕਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਧਾਰਾ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਨਾ ਕਰਨਾ

ਉਸਾਰੀ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗੀ। [ਪੈਰਾ 10] [358-; 359--]

ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) () ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੁਆਰਾ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਗਵਰਨਿੰਗ ਬਾਡੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ "ਲੋਕ ਸੇਵਕ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਯੂਜੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਡੀਮਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ
ਯੂ.ਜੀ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਿਆਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) () ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ 'ਲੋਕ ਸੇਵਕ' ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ
[ਪੈਰਾ 11][359-ਸੀ-ਈ]

ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ 'ਲੋਕ ਸੇਵਕ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਅਰਥ ਕੱਢਣ ਵਿੱਚ
ਐਕਟ 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੇ (ਸੀ) ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਵਿੱਚ 'ਲੋਕ ਸੇਵਕ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ () ਦਾ ਉਦੇਸ਼ 'ਕੋਈ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਜਾਂ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਭਾਗ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਲਿਆ ਹੈ
'ਕਿਸੇ ਵੀ' ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ "ਕਿਸੇ" ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਨੋਟ
ਜੋ ਵੀ ਅਹੁਦਾ "ਕਿਸੇ ਵੀ" ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ
ਐਕਟ 1988 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ 'ਲੋਕ ਸੇਵਕ'। ਵਿਚਾਰਨ ਯੋਗ ਸਵਾਲ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਸਪੈਕਟ੍ਰਮ ਵਿੱਚ 'ਕੋਈ' ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) () ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਕਟ 1988 ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਿਆਣਪ ਵਿੱਚ "ਕੋਈ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 2 (ਐਫ) ਅਧੀਨ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਯੂਜੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਉੜੀਸਾ ਲਿਫਟ ਸਿੰਚਾਈ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਰਬੀ ਸ਼ੰਕਰ (2018) 1 ਐਸਸੀਸੀ 468: [2017] 13 ਐਸਸੀਆਰ 921 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ

ਐਨ.ਵੀ. ਰਮਨਾ, ਜੇ.

[2016] 3 SCR 579	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨੂੰ	ਪੈਰਾ 11
(2015) 16 SCC 530	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨੂੰ	ਪੈਰਾ 11
[1991] 3 SCR 189	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨੂੰ	ਪੈਰਾ 12
[1976] 1 SCR 6	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨੂੰ	ਪੈਰਾ 23
[1963] 2 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 724	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨੂੰ	ਪੈਰਾ 23
[2018] 7 SCR 1191	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨੂੰ	ਪੈਰਾ 24
[2012] 3 SCR 52	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨੂੰ	ਪੈਰਾ 26
[2014] 8 SCR 1021	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨੂੰ	ਪੈਰਾ 32
[2017] 13 SCR 921	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨੂੰ	ਪੈਰਾ 32
[1952] SCR 1122	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨੂੰ	ਪੈਰਾ 35

ਅਜੈ ਰਸਤੋਗੀ, ਜੇ.

[2017] 13 921	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 13

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰ.

2018 ਦਾ 989.

ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 02.02.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ 2017 ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ (ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ) ਨੰਬਰ 1188 ਵਿੱਚ।

ਅਮਨ ਲੇਖੀ, ਏਐਸਜੀ, ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ, ਪੀਐਸ ਨਰਸਿਮਹਾ, ਹੁਜੇਫਾ ਏ
ਅਹਿਮਦੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਮਹੇਸ਼ ਅਗਰਵਾਲ, ਮਿਤੁਲ ਸ਼ੇਲਤ, ਅੰਸ਼ੁਮਨ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਨਿਸ਼ਾਂਤ ਰਾਓ, ਈਸੀ ਅਗਰਵਾਲ, ਅਨਿਰੁਧ ਪੀ ਮਯੀ, ਏ ਰਾਜਰਾਜਨ, ਉੱਜਵਲ ਸਿਨਹਾ, ਮਹਿਕ ਐਚ, ਸੰਜੀਵ ਕੇਆਰ ਚੌਧਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ

ਐਨ.ਵੀ. ਰਮਨਾ, ਜੇ.

ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਘਾਤਕ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਆਮ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਜਨਤਕ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੋਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਲ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਇਸ ਦਾ ਦਮ ਘੁੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦਰਜ ਹਨ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੀ
ਇਹ ਕੇਸ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਮੁਕਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ (ਅਧੀਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਹੈ।
ਅਦਾਲਤ) ਨੰਬਰ 1188, 2017.

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਮਨਦੀਪ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਨਾਂ ਦੇ ਟਰੱਸਟ ਦਾ ਟਰੱਸਟੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ 'ਸੁਮਨਦੀਪ ਵਿਦਿਆਪੀਠ' ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਪਾਂਸਰ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਇਕ ਡੀਮਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੈ, ਜੋ ਸੰਸਥਾ ਹੈ
ਇੱਥੇ ਚਿੰਤਤ ਹੈ.

ਕੇਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ 2017 ਦੇ ਆਈ-ਈਆਰ ਨੰਬਰ 3 ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, 28.02.2017 ਨੂੰ ਦਿਲੀਪ ਭਾਈ ਦੇਵੜਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਡਾ. ਜੈਸਮੀਨਾਬੇਨ ਨੇ ਵਡੋਦਰਾ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਸੀ।
ਏ.ਸੀ.ਬੀ. ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸਮੇਤ ਚਾਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਦੋਸ਼ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ
ਬੇਟੀ ਨੂੰ ਸਾਲ 2012 ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਡੀਮਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਐਮਬੀਬੀਐਸ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਦੀ ਕੋਰਸ ਫੀਸ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਲਾਨਾ ਫੀਸ ਸਲੈਬ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਲ 2017 ਵਿੱਚ, ਉਸਦੀ ਵੱਡੀ ਧੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਅੰਤਮ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਫਾਰਮ ਭਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਮਿਲਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਇੱਥੇ ਜੁਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਾ. ਮੁਲਾਕਾਤ 'ਤੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਜੀ ਹੋਰਾਂ ਨਾਲ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਪਿਆ ਸੀ।
ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਧੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀਹ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੋ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਚੈੱਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨੋਟਬੰਦੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਨਕਦ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ, ਚੈੱਕ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਨ

ਇੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ, ਜੋ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਨੇ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ।

ਲੋੜੀਂਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਫਿਨੋਲਫਥੇਲਿਨ ਪਾਊਡਰ ਨੂੰ ਕਰੰਸੀ ਨੋਟਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਨੋਦ ਉਰਫ ਭਰਤਭਾਈ ਸਾਵੰਤ (ਕਥਿਤ ਸਾਥੀ / ਏਜੰਟ) ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।
ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਮੰਗ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ)। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਨੋਦ ਨੇ ਟੈਲੀਫੋਨ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਮਿਲਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗੱਲਬਾਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਡੀਓ ਵੀਡੀਓ ਕੈਮਰੇ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਛਾਪੇਮਾਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਈ ਚੈੱਕ ਕੱਢੇ ਗਏ।

100 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਕੁਝ ਫਿਕਸਡ ਸੀ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 7, 8, 10 ਅਤੇ 13 (1) (ਬੀ) ਅਤੇ 13 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸਮੇਤ ਕਈ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ 25.04.2017 ਨੂੰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਾਵਲੀ, 1860 ਦੀ ਧਾਰਾ 109 ਦੇ ਨਾਲ [ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ]
ਜਿਵੇਂ ਕਿ 'ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ.'],.

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ 2017 ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਏਸੀਬੀ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 2 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ
ਮਿਤੀ 29.11.2017 ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਦੁਖੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 2017 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 1188 ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ
ਮਿਤੀ 02.02.2018 ਨੂੰ, ਸੋਧ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ-
ਇੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ.

ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਗੁਜਰਾਤ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

10. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੀਸੀਏਸੀਟੀ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਉਦਾਰਤਾ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟਾਂ, ਜੋ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪੀ.ਸੀ.ਏ.ਸੀ.ਟੀ. ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਦਾਲਤਾਂ, ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ

ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਕਨੀਕੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਨਾ ਜਾਵੇ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ.

ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਨਤਕ ਕਾਰਜ ਰਾਜ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ; ਨਿੱਜੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵੀ ਜਨਤਕ ਕਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਮਾਡਰਨ ਡੈਂਟਲ ਕਾਲਜ ਐਂਡ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ ਬਨਾਮ ਰਿਸਰਚ ਸੈਂਟਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ
(2016) 7 ਐਸਸੀਸੀ 353 ਅਤੇ ਜੈਨੇਟ ਜੈਪਾਲ ਬਨਾਮ ਐਸਆਰਐਮ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, (2015) 16 ਐਸਸੀਸੀ 530 ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਭਲਾਈ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਤੀਵਿਧੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਯੂਜੀਸੀ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡੀਮਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਜਨਤਕ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ
ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਕੀਲ ਨੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ
ਕੇ. ਵੀਰਾਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, (1991) 3 ਐਸਸੀਸੀ 655 ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਵਿਚਕਾਰ ਮਾਲਕ-ਸੇਵਕ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ
ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ, ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇਹ ਉਸੇ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ.
ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ.

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਈ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਵਰਤਮਾਨ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਸੀ
ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੋ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਕੰਮ ਜਾਂ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਆਪਣੇ ਜਨਤਕ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਮਾਂਡ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ
ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਦੇ ਬਦਲੇ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਰਸਮੀ ਲੋੜ।

ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਦੋ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਸੰਭਵ ਹਨ,
ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਉਸਾਰੀ ਵੱਲ ਝੁਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਛੋਟ ਦਿੰਦੀ ਹੈ
ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਸ ਤੋਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਵਕੀਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਟਰੱਸਟੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕਿਸੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਸੀ

ਉਸ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਂ ਅਹੁਦਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) () ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) () ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਵਸਥਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਸੰਸਥਾ "ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਣੋ". ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। ਚੈਰਿਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਇੱਕ ਟਰੱਸਟੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੋ।

ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਥੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ-

ਕੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਟਰੱਸਟੀ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ 'ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ' ਹੈ
ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ?

ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਤਹਿਤ ਬਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ- ਜੋ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਮਨਦੀਪ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਦਾ ਟਰੱਸਟੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ
ਉਕਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਤੇ ਸਪਾਂਸਰ ('ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ')
ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ 'ਲੋਕ ਸੇਵਕ' ਨੂੰ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਪਹਿਲਾ, ਕੀ 'ਡੀਮਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ' ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1988 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਕੀ 'ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਟਰੱਸਟੀ' ਨੂੰ 'ਜਨਤਕ' ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) () ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੌਕਰ?
ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਵਧੀਏ, ਸਾਨੂੰ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ:

2 (.) "ਲੋਕ ਸੇਵਕ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ-

…
() ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਉਪ-ਕੁਲਪਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ
ਗਵਰਨਿੰਗ ਬਾਡੀ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ, ਰੀਡਰ, ਲੈਕਚਰਾਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਧਿਆਪਕ ਜਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਹੁਦੇ ਨਾਲ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਿਸੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਹੋਲਡਿੰਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ
ਜਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ;

ਸਿੱਧੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਉਪ-ਕੁਲਪਤੀ ਹੈ, ਕੋਈ ਵੀ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਵਰਨਿੰਗ ਬਾਡੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ, ਰੀਡਰ, ਲੈਕਚਰਾਰ, ਕੋਈ ਹੋਰ ਅਧਿਆਪਕ ਜਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਹੁਦੇ ਨਾਲ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ, ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੋਰ ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਿਸੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ
ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਜਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਲੋੜ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) () ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਉਣ ਵਾਲੇ 'ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ 'ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ' ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਨਾਲ ਹੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ
ਵਿਆਖਿਆ, ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ.

ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ 'ਤੇ ਬਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ. ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਵੈ-ਹਿੱਤ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਵਿਅਕਤੀ, ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ. ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਆਦਰਸ਼ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਲੋਕਤੰਤਰ, ਆਰਥਿਕਤਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸ਼ਾਸਨ, ਸਭ ਕੁਝ ਧੱਕਾ ਮਾਰਦਾ ਹੈ, ਆਖਰਕਾਰ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸਮਾਜ ਅਕਸਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ,
ਪਰ ਛੋਟੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵੀ ਓਨਾ ਹੀ ਘਾਤਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਈ ਪੀ ਸੀ ਐਕਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਜੀਵਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ. ਸਾਨੂੰ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ
ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪੀਸੀ ਐਕਟ, ਇੱਕ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਸੰਕੀਰਣ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਬਲਕਿ, ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਵਿਆਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ
ਇਸ ਦੇ ਲਈ (ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਐਮ.ਵੀ. ਨਰਸਿਮਹਾਨ ਦੇਖੋ,
(1975) 2 ਐਸਸੀਸੀ 377; ਐਮ. ਨਾਰਾਇਣਨ ਨੰਬੀਅਰ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲ ਰਾਜ, (1963)
(2) ਐਸਸੀਆਰ 724].

ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੰਡਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਲਈ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਸੁਨਹਿਰੀ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ
ਇਸ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਚਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਸਦਾ ਲਾਭ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਅਜਿਹਾ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਸਖਤ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ,
ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਅਸਲ ਆਯਾਤ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ

ਇਹ ਸ਼ਬਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਮ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਹਨ (ਕਸਟਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਆਯਾਤ), ਮੁੰਬਈ ਬਨਾਮ ਦਿਲੀਪ ਕੁਮਾਰ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, (2018) 9 ਐਸਸੀਸੀ 1 ਦੇਖੋ]।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ. ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰਾਸ਼ਟਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਧੇਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ
ਕਿ ਭਾਰਤ ਅਜੇ ਵੀ ਇੱਕ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮੁੱਦਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਕਾਫ਼ੀ ਸਖਤ ਹਨ, ਪਰ ਕਈ ਵਾਰ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ
ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕੁਰਬਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਾਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ
ਇੱਥੇ.

ਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ ਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, (2012) 3 ਐਸਸੀਸੀ 64 ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

ਅੱਜ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਖਤਰਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਨੀਂਹ ਨੂੰ ਵੀ ਖਤਰਾ ਹੈ।
ਸਾਡੇ ਜਨਤਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਸਮਾਜਵਾਦੀ, ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਗਣਰਾਜ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ
ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਨਿਆਂ, ਆਜ਼ਾਦੀ, ਸਮਾਨਤਾ, ਭਾਈਚਾਰਾ ਜੋ ਸਾਡੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਕੰਮ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਾਈ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ
ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ। ਕਹਿਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਦੋ ਉਸਾਰੀਆਂ ਬਹਤ ਵਾਜਬ ਹਨ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ
ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੋ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

27. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚਲੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਉਚਿਤ ਧਿਆਨ ਰੱਖਾਂਗੇ। ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਡੀਮਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) () ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਿੱਥੇ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ "ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ-
ਰਾਜ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) () ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਐਕਟ ਦੀ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਜਿਸਨੂੰ "ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ"
ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਗ੍ਰਾਂਟਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1956 (ਯੂਜੀਸੀ ਐਕਟ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੋਣਾ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ "ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਵਾਂਗ ਹੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਡਿਗਰੀਆਂ ਦੇਣ ਦਾ ਆਮ ਜਨਤਕ ਫਰਜ਼ ਹੈ, ਜੋ ਆਖਰਕਾਰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ
ਜੋ "ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੰਸਥਾ, ਨੂੰ "ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਐਕਟ[ਸੋਧੋ]

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ "ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) () ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ "ਇੱਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ". ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਯੂਜੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ' ਦੀ ਸਮਾਵੇਸ਼ੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸਿਰਫ ਫੰਡਿੰਗ ਦੇ ਸੀਮਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਸੰਸਥਾ ਜਿਸ ਨੂੰ 'ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ' ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ
ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ
ਯੂ.ਜੀ.ਸੀ. ਐਕਟ, ਜੋ "ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਅਤੇ "ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ" ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ "ਇੱਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ"।

ਇਸ ਮੋੜ 'ਤੇ, ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋਵੇਗਾ:

“27.... ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਟਰੱਸਟੀ ਵਜੋਂ ਜਾਂ
ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਮਰੱਥਾ, ਭਾਵੇਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਸੁਮਨਦੀਪ ਵਿਦਿਆਪੀਠ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਨਿਯਮਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਡੀਮਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ
ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡੀਮਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੀ ਤਬਦੀਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ "ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਯੂਜੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਐਫ), 3 ਅਤੇ 23 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ "ਡੀਮਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਵੱਖਰੀ ਹੈ।
"ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ". ਸਟ੍ਰੀਟ ਸੇਨਸੂ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਾਹਕ ਨਹੀਂ ਹਾਂ
ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਝਗੜਾ।

31. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ "ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਯੂਜੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਯੂਜੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਐਫ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਹੀ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੱਖਰੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਤਕਨੀਕੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਆਯਾਤ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇੱਥੇ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਕਨੀਕੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੀ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਆਯਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੇ ਪਹਿਲੇ ਨਾਲ ਪਰੀ ਮੈਟੇਰੀਆ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਯੂ.ਜੀ.ਸੀ.
ਐਕਟ ਅਤੇ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਕਾਨੂੰਨ ਹਨ ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਕਸਦ, ਸੰਚਾਲਨ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼. ਯੂ.ਜੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਤਾਲਮੇਲ ਅਤੇ ਮਿਆਰਾਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਐਕਟ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ,
ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਗ੍ਰਾਂਟਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਤਕਨੀਕੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵਧਾਉਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵੇਂ ਐਕਟ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ।

32. ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਬੰਗਲੌਰ ਟਰਫ ਕਲੱਬ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਖੇਤਰੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਈਐਸਆਈ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, (2014) 9 ਐਸਸੀਸੀ 657 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 3 ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਈਐਸਆਈ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਦੁਕਾਨ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
ਸਬੰਧਿਤ ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਐਕਟ। ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

"52. ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ "ਪਰੀ ਮੈਟੇਰੀਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ" ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਈਐਸਆਈ ਐਕਟ "ਦੁਕਾਨ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਸਬੰਧਤ ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਐਕਟ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਹੈ।

53. ਉਪਰੋਕਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, "ਪਰੀ ਮੈਟੇਰੀਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ" ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਈਐਸਆਈ ਨਾਲ ਪਰੀ ਮੈਟੇਰੀਆ ਹਨ
ਐਕਟ। ਇਹ ਸਥਿਰ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਪਰੀ ਮੈਟੇਰੀਆ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇੱਕੋ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਤਰਕ ਇਸ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਅਰਥ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸੰਗ। ਸਦਰਲੈਂਡ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੰਵਿਧਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ
ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਸਾਰੀ, ਭਾਗ 2, ਤੀਜਾ ਸੰਸਕਰਣ:

"ਸੰਵਿਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇੱਕੋ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਇੱਕੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਇੱਕੋ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਉਦੇਸ਼ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

…

ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਈਐਸਆਈ ਐਕਟ, 1948 ਐਕਟ ਅਤੇ 1961 ਦਾ ਐਕਟ ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸੰਖੇਪ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਦਾਇਰਾ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਓਵਰਲੈਪ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਹਨ. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਐਕਟ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਅਸਫਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ.

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਸ ਮੱਦੇ ਨੂੰ ਵੀ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ "ਦਕਾਨ" ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਅਤੇ 1961 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਤੋਂ. ਇਹ ਦਲੀਲ, ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ
ਸਾਡੇ ਲਈ…"
(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਸੇ ਤਰਕ ਕਰਕੇ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉੜੀਸਾ ਲਿਫਟ ਇਰੀਗੇਸ਼ਨ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਰਬੀ ਸ਼ੰਕਰ ਪਾਤਰੋ, (2018) 1 ਐਸਸੀਸੀ 468 ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸੀ
ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ/ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਅਤੇ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।

33. ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯੂਜੀਸੀ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਧਾਰ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਅਰਥ ਹੈ "ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ

ਜੀ

.ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ, 31.07.2019 ਤੱਕ ਯੂਜੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਐਫ) ਅਤੇ 12 ਬੀ ਅਧੀਨ 12,206 ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ 23.06.2008 ਤੱਕ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 124 ਡੀਮਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਆਮ ਵਾਧਾ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਖੇਤਰ,
ਜੋ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੇਵਾ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵੇਖੇ ਹਨ

ਘੁਟਾਲੇ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਡੀਮਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) () ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਵੇਗੀ।

34. ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) ਦੇ ਅਧਿਐਨ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜ਼ੋਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ, ਇਹ ਹੈ
ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਜਨਤਕ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਸੂਚੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਲੋਕ ਸੇਵਕ' ਦੀ ਇੱਕ ਆਮ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ. ਇਹ "ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

35. ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸ਼ਬਦ ਬਾਰੇ ਸਾਡੀ ਸਮਝ ਵਿੱਚ 'ਕਿਸੇ ਵੀ' ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਲਾਈਨ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 'ਕੋਈ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ 'ਹਰ' ਨਹੀਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ (ਦੇਖੋ ਹੀਰਾ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬੋਰਡ, ਸ਼ਾਹਜਹਾਂਪੁਰ, (1952) ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1122)। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਜਿਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ.

ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਧਾਰਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਨੋਟਾਂ ਵੱਲ ਵੀ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਬਿੱਲ ਮਿਤੀ 20.02.1987 ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਨੋਟਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 2, ਅਸਧਾਰਨ, ਭਾਗ 2, ਸੈਕਸ਼ਨ 2, ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ:

"2. ਇਹ ਧਾਰਾ ਬਿੱਲ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) 'ਲੋਕ ਸੇਵਕ' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। <u>ਮੌਜੂਦਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ</u>
<u>ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਰਜ਼ਗਾਰ ਦੇਣ ਅਤੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਲਾਭਕਾਰੀ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਕਰਤੱਵ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।</u> 'ਚੋਣ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860 ਵਿੱਚ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈਆਂ ਵਿਧਾਨਕ ਬਹਿਸਾਂ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਮਕਸਦ ਪਾਰਟੀ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਸੀ
ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।
ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਬਾਹਰੀ ਸਹਾਇਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ, "ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਲਾਤੀਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਲਾਤੀਨੀ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰਮ ਏਟ ਸਕਾਲਰਮ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਲਗਭਗ ਅਰਥ ਹੈ "ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦਾ ਭਾਈਚਾਰਾ"।
ਬਲੈਕ ਜ਼ ਲਾਅ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ "ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ:

"ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਇੱਕ ਕਾਲਜ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਕਜੁੱਟ ਹੋ ਗਿਆ, ਜੋ ਕਲਾ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖੇ ਹੋਏ ਪੇਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਅਤੇ ਡਿਗਰੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ। ਦੇਖੋ . v. ਬੈਂਕਸ, 198 ਪੀ.ਏ. 397. 48 ਐਟਲ 277.

ਲਾਅ ਲੈਕਸੀਕੋਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ:

"ਸਿੱਖਣ ਦੀਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਵਿਦਵਾਨ ਆਦਮੀਆਂ ਜਾਂ ਕਾਲਜਾਂ ਦਾ ਇਕੱਠ: ; ਅਤੇ ਡਿਗਰੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ। ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਸਾਹਿਤ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਟੈਮਲਿਨ ਜ਼ ਲਾਅ ਡਿਕ.) 1904 ਦਾ ਐਕਟ ਅੱਠਵਾਂ, ਸ.2 ਵੀ ਦੇਖੋ, .
(2)()।

ਇੱਕ ਆਮ ਕਿਸਮ ਦੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਸਿਖਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਵਸਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ
ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਕੋਲ ਇਸ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ
ਸਿਖਿਆਰਥੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਿਤਾਬ ਦੇ ਕੇ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਜੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਗਿਆਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

'ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਰੀਰ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਾਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ. ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਪੋਪ ਬੁੱਲ ਜਾਂ ਚਾਰਟਰ ਦੁਆਰਾ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਹੀ ਚਾਰਟਰ ਜਾਂ ਸੰਸਦ ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ. ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਕੁੱਲ-ਇਕੱਤਰਤਾ ਹੈ
ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ- ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਲਜ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ
ਸਕੂਲ।

ਹੈਲਸਬਰੀ ਦਾ ਤੀਜਾ ਸੰਸਕਰਣ, ਭਾਗ 13, ਪੰਨਾ 707, ਪੈਰਾ 1441 ਤੇ "ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ" ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ. ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ:

"ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸ਼ਬਦ ਕਲਾ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪਛਾਣਨਯੋਗ, ਸਟੀਕ ਹਨ
ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ। ਇੱਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਜਾਪਦੀਆਂ ਹਨ
ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ.

ਇੱਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਤੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਦਾਖਲਾ, ਮਾਸਟਰਾਂ ਦੀ ਬਹੁਲਤਾ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਉੱਚ ਫੈਕਲਟੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ, ਅਰਥਾਤ ਧਰਮ ਸ਼ਾਸਤਰ,

ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਦਰਸ਼ਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦਵਾਈ, ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ, ਅਤੇ ਡਿਗਰੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਵੇਗਾ.

ਸਥਾਪਨਾ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੋਪ ਬਲਦ ਜਾਂ ਚਾਰਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈ ਸੀ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਹੀ ਚਾਰਟਰ ਜਾਂ ਸੰਸਦ ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ।

ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਥਾਈ ਸੰਸਕਰਣ. (ਵੈਸਟ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ), ਸ਼ਬਦ "ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ" ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ:

ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ "ਹੁਣ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦ ਰਹਿਣ ਲਈ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
ਆਖਰਕਾਰ ਸਿਸੇਰੋ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਜੋਂ, ਅਤੇ ਗਾਇਅਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਏਥਨਜ਼ ਦੇ ਸੋਲੋਨ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਜੋੜਿਆ, ਜੋ ਲਗਭਗ 500 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ... ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ, ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਨਕਲੀ ਸੰਸਥਾ ਹੋਣ ਦਾ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ, ਜਿਸ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖਣਾ
ਸੰਗਠਿਤ ਸਰੀਰ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਨਕਲੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਫ੍ਰੈਂਚਾਇਜ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਬੰਧਤ ਸੰਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।
ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਥਾਰਟੀ।

ਯੂਜੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 2 (ਐਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ:

"ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇੱਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਜਿਸਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਜਾਂ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ, ਸੂਬਾਈ ਐਕਟ ਜਾਂ ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਸੰਸਥਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਇਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ।

ਜੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ' ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਯੂ.ਜੀ.ਸੀ. ਐਕਟ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ:

<u>ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਉੱਚ ਅਧਿਐਨ ਾਂ ਲਈ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ</u>

3. ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਸਥਾ

ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ, ਇੱਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ
ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਣੋ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸੰਸਥਾ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਐਫ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੋਵੇ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਵਾਇਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ. ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਵਾਇਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲ ਜੋ ਜਨਤਕ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਕਿ ਇੱਕ "ਡੀਮਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਏ ਗਏ ਫਰਜ਼ਾਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਜਨਤਕ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਹੈ
ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਸੀ ਕਿ "ਡੀਮਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ"
ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) () ਦੇ ਤਹਿਤ "ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡੀਮਡ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਟਰੱਸਟੀ
ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੋਣਾ ਇੱਕ 'ਲੋਕ ਸੇਵਕ' ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ
ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੀਬੀਆਈ ਬਨਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਗੇਲੀ, (2016) 3 ਐਸਸੀਸੀ 788 ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਪੀ.ਸੀ. ਐਕਟ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਐਫ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ
ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ:

15. ਪੀਸੀ ਬਿੱਲ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ
ਇਸ ਦੇ ਕਵਰੇਜ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ. ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ
ਇਹ ਬਿੱਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
"ਲੋਕ ਸੇਵਕ" ਦਾ। ਪੀਸੀ ਐਕਟ, 1988 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1947 ਅਤੇ ਚੈਪਟਰ 9 ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਤੋਂ 165-ਏ ਸੀ ਜੋ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਸੰਸਦ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ

ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਐਕਟ, 1947 ਅਤੇ ਪੀਸੀ ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਅਤੇ 31 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 161 ਤੋਂ 165-ਏ ਨੂੰ ਵੀ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਪੀਸੀ ਐਕਟ, 1988 ਦੇ ਤਹਿਤ "ਲੋਕ ਸੇਵਕ" ਦੀ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇੱਥੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ "ਲੋਕ ਸੇਵਕ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

…

17. ਉਪਰੋਕਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੀਸੀ ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪ-ਧਾਰਾ (v) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਜਨਤਕ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਉਹ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਹੈ। ਹੁਣ,
ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਬੈਂਕ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ/ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ
ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949, ਇੱਕ ਅਹੁਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ/ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ/ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉੱਪਰ ਦੱਸੀ ਗਈ "ਲੋਕ ਸੇਵਕ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਪੀ.ਵੀ. ਨਰਸਿਮਹਾ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ। ਰਾਜ (ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ./ਐਸ.ਪੀ.ਈ.), (1998) 4 626 ਨੇ "ਦਫਤਰ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ:

“61. … 'ਦਫਤਰ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਤਲਬ 'ਇਕ ਸਥਿਤੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੁਝ ਕਰਤੱਵ ਜੁੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਠਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਟਰੱਸਟ, ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਸੇਵਾ ਦਾ ਸਥਾਨ'। (ਦੇਖੋ ਆਕਸਫੋਰਡ ਸ਼ਾਰਟਰ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ, ਤੀਜਾ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਪੰਨਾ 1. 1362.) ਮੈਕਮਿਲਨ ਬਨਾਮ ਮੈਕਮਿਲਨ ਵਿੱਚ। ਮਹਿਮਾਨ, (1942) 1 ਆਲ ਈਆਰ 606 (ਐਚਐਲ), ਲਾਰਡ ਰਾਈਟ
ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ:
‘… ਸ਼ਬਦ "ਦਫਤਰ" ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਰਥ ਨਿਊ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਦੇ ਚਾਰ ਕਾਲਮਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਮੈਂ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਢੁਕਵਾਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ:

"ਇੱਕ ਅਹੁਦਾ ਜਾਂ ਸਥਾਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੁਝ ਕਰਤੱਵ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਘੱਟ ਜਾਂ ਵੱਧ ਜਨਤਕ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ।

ਇਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਐਟਕਿਨ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਰਥ ਦਿੱਤੇ:

"..."ਇੱਕ ਦਫਤਰ ਜਾਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਜੋ ਸਥਿਰ, ਸਥਾਈ, ਠੋਸ ਅਹੁਦਾ ਸੀ, ਜਿਸਦੀ ਹੋਂਦ ਸੁਤੰਤਰ ਸੀ

ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਭਰਿਆ, ਜੋ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਧਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰਿਆ ਗਿਆ।

ਸਟੇਟਸਮੈਨ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਐਚਆਰ ਦੇਬ, ਏਆਈਆਰ 1968 ਐਸਸੀ 1495 ਅਤੇ ਮਹਾਦੇਵ ਬਨਾਮ ਮਹਾਦੇਵ ਵਿੱਚ। ਸ਼ਾਂਤੀਭਾਈ, (1969) 2 ਐਸਸੀਆਰ 422 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਲਾਰਡ ਰਾਈਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਰਥ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ:

'ਦਫਤਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੁਝ ਬੀ ਡਿਊਟੀਆਂ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।

ਮਨੀਸ਼ ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ ਬਨਾਮ ਮਨੀਸ਼ ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ, (2014) 14 ਐਸਸੀਸੀ 420 ਨੇ "ਅਹੁਦੇ" ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ "ਲੋਕ ਸੇਵਕ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਭਾਏ ਗਏ ਫਰਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਇਸ ਵਿੱਚ:

19. ਮੌਜੂਦਾ ਐਕਟ (1988 ਐਕਟ) ਵਿੱਚ "ਲੋਕ ਸੇਵਕ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ
ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ "ਲੋਕ ਸੇਵਕ" ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ
ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਰੋਕਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼। ਇਸ ਲਈ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਧਾਰਾ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਉਸਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ ਅਣਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕੇਸ, ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਹੈ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨੌਕਰ। ਧਾਰਾ
ਮੌਜੂਦਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। "ਦਫਤਰ" ਸ਼ਬਦ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਰਥ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਵਰਤਮਾਨ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇੱਕ ਸਥਿਤੀ ਜਾਂ ਸਥਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਲਈ
ਕੁਝ ਕਰਤੱਵ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਭਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

"ਜਨਤਕ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਵਿਸ਼ੁਥਾਰ ਦੀ ਕਦਰ ਕੁਰੂਨ ਲਈ
ਨੌਕਰ", "ਜਨਤਕ ਕਰਤੱਵ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।
"ਜਨਤਕ ਡਿਊਟੀ" ਨੂੰ ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

2 (ਅ) 'ਜਨਤਕ ਕਰਤੱਵ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਉਹ ਕਰਤੱਵ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਰਾਜ, ਜਨਤਾ ਜਾਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ।

50. ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਬੀ) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਫਰਜ਼ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ, ਜਨਤਾ ਜਾਂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਫਰਜ਼ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅੱਗੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਧਾਰਾ 2 ਅਧੀਨ ਦੱਸੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਹੈ ਚਾਹੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਸ਼ੁਰੂਕਾਰੂ। ਦੂਜੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ ਹਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਜਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਗੌਰਵ ਡੀ ਮਹਿਤਾ (ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ) ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ; ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਗਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਰਮੇਸ਼ਭਾਈ ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ (ਸੁਮਨਦੀਪ ਵਿਦਿਆਪੀਠ ਦੇ ਲੇਖਾ ਅਧਿਕਾਰੀ) ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ) ਅਤੇ ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾਖਲਾ ਦੇਣ, ਫੀਸਾਂ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦਾਨ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੰਤਮ ਅਥਾਰਟੀ ਸੀ।

ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਡੀ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫੀਸਾਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਇਕੱਠੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਫਾਰਮ ਭਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦੇ ਬਹਾਨੇ। ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਫਾਰਮ ਭਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਸੀ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਭਰਤ ਸਾਵੰਤ ਨੂੰ ਵੀਹ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਧੀ ਨੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਚੈੱਕ ਮਿਲੇ ਸਨ, ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹਨ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ "ਸੁਮਨਦੀਪ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ" ਦਾ ਟਰੱਸਟੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ "ਸੁਮਨਦੀਪ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਟਰੱਸਟ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਨਾਲ ਹੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦਾ ਵੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਨਾਲ। ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਹਿਲੂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਸਹੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ,
ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਡੂੰਘੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਫੁੱਲ ਕੁਮਾਰ ਸਮਾਲ, 1979 (3) ਐਸਸੀਸੀ 4 ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 227 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ:
7. ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੱਲਦੀ ਹੈ:

ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ 'ਚ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ,
ਜੱਜ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋੜੀਂਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਦੋਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕਰੇਗਾ।

"ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ" ਸ਼ਬਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੱਜ ਸਿਰਫ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਡਾਕਘਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ
ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੇ ਨਿਆਂਇਕ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ
ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੋ ਕਿ ਕੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਭਾਰ ਅਤੇ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਵੇ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਹੈ
ਪਰਖ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੰਕਸ਼ਨ। ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ,
ਜੱਜ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਢੁਕਵੀਂਤਾ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਵੇਗੀ
ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਥੇ ਹਨ
ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ੱਕੀ ਹਾਲਾਤ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਫਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ
ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, 2010 (9) ਐਸਸੀਸੀ 368, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਕਿਹਾ:

"21. ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਬਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ
ਕੋਡ ਦੇ 227 ਅਤੇ 228, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਿਧਾਂਤ ਉਭਰਦੇ ਹਨ:

…

() ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਗੰਭੀਰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਕੇਸ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 227 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੀਮਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਰਾਏ ਜ਼ਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਅਜੈ ਰਸਤੋਗੀ, ਜੇ.

ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਭਰਾ ਸ਼੍ਰੀ ਜਸਟਿਸ ਐਨਵੀ ਰਮਨਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਰੜੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਟਿਆਂ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਜੋ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਨੇ ਕੱਢੇ ਹਨ।
ਤਰਕ ਦੀ ਕਮਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਾਰੇ. ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਵੀ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ
ਮੇਰੇ ਕੁਝ ਵਿਚਾਰ, ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਸਥਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਕਾਫ਼ੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਉਭਰਿਆ ਹੈ.

ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਉੱਭਰਿਆ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 'ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ' ਦੇ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਟਰੱਸਟੀ ਰੋਕਥਾਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) () ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲਾ 'ਲੋਕ ਸੇਵਕ' ਹੈ
ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਐਕਟ, 1988 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਐਕਟ 1988" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)।

ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਧਾਰਤ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਅਧਾਰਤ, ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਅਧਾਰਤ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਪ੍ਰਤੀ ਜ਼ੀਰੋ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਪਹਿਲੀ ਤਰਜੀਹ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
ਜਵਾਬਦੇਹ ਸ਼ਾਸਨ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਪਰ ਇਜਾਰੇਦਾਰੀ ਨੂੰ ਘਟਾ ਕੇ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾ ਕੇ ਰਣਨੀਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਮੁਕਤ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਤਾਣੇ-ਬਾਣੇ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਲੰਬੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

4. ਸੰਥਾਨਮ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 1964 ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1947 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਾਵਲੀ ਦੇ ਅਧਿਆਇ 9 ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਨਾਕਾਫੀ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ।

ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਰੋਕਥਾਮ
ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਬਿੱਲ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ, 1988 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮੌਜੂਦਾ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ
ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਵਰੇਜ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ। ਐਕਟ 1988 "ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਸਤੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਨ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਇਸਦੇ ਵਿਆਪਕ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਜਨਤਕ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਅਰਥ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਨਿਆਂਇਕ ਮਿਸਾਲਾਂ ਹਨ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਸਰਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ, ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿੱਤੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਭੌਤਿਕ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਜਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ
ਦੋਸਤੋ। ਐਕਟ, 1988 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ
ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਐਡ ਇਨਫਰਾ:-

() "ਲੋਕ ਸੇਵਕ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ- ()-().....

<u>ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ</u> ਜੋ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ ਹੈ ਜਾਂ <u>ਕਿਸੇ ਦਾ ਮੈਂਬਰ</u>
<u>ਗਵਰਨਿੰਗ ਬਾਡੀ</u>, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ, ਰੀਡਰ, ਲੈਕਚਰਾਰ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਆਪਕ ਜਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ, <u>ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਹਦੇ ਨਾਲ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ</u> ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਿਸੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।
ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਜਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ;
…"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਐਕਟ, 1988 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ, ਪਾਠਕ ਆਦਿ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ
'ਲੋਕ ਸੇਵਕ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 21 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ
ਇੰਡੀਅਨ ਪੀਨਲ ਕੋਡ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਜੋ ਕਿ ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਟਰੱਸਟੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) () ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ
ਐਕਟ, 1988 ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ
ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦਾ ਜੀ, ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) () ਦੇ ਤਹਿਤ "ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਯੂ.ਜੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ 1956 ਦੇ ਇੱਕ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਤਾਲਮੇਲ ਅਤੇ ਮਿਆਰਾਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ। "ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਨੂੰ ਯੂਜੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਐਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ' ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਯੂਜੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੇ ਤਹਿਤ ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ 'ਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੈਕਸ਼ਨ ਯੂ.ਜੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

"ਧਾਰਾ 2 (ਐਫ) – "ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ, ਇੱਕ ਸੂਬਾਈ ਐਕਟ ਜਾਂ ਰਾਜ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਤ ਜਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਸੰਸਥਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਸਬੰਧਤ
ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ
ਐਕਟ।

ਧਾਰਾ 3 - ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਸਥਾ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਤੇ
ਅਜਿਹਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ
ਅਜਿਹੀ ਸੰਸਥਾ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਐਫ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੋਵੇ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 23 - ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਸਥਾ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੰਸਥਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਕਿਸੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਤ ਜਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਸਥਾ
ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ, ਇੱਕ ਸੂਬਾਈ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇੱਕ ਰਾਜ ਐਕਟ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ
"ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇ। ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ,
ਸ਼ਬਦ "ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਇਸਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਯੂਜੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਐਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ, ਇੱਕ ਸੂਬਾਈ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇੱਕ ਰਾਜ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ
ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਯੂਜੀਸੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ
ਐਕਟ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਐਫ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੋਵੇ।

ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਐਕਟ, 1988 ਇਸ ਦੇ ਪੂਰਵਗਾਮੀ ਵਜੋਂ
ਇਹ ਉਸੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ 1947 ਦਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਐਕਟ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਰੋਕਥਾਮ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਫੋਰਸ ਅਤੇ
ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ। 1988 ਦਾ ਐਕਟ ਜੋ 1947 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਸਪੈਕਟ੍ਰਮ ਦੇ ਨਾਲ 'ਲੋਕ ਸੇਵਕ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ
ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ 2, ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।
ਐਕਟ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿੱਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਪਿਛੋਕੜ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ
ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ
"ਲੋਕ ਸੇਵਕ" ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਜਨਤਕ ਕਰਤੱਵ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਵੱਧ ਰਹੇ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਰੋਕਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਧਾਰਾ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਉਸਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ।
ਐਕਟ, 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) () ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੁਆਰਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਗਵਰਨਿੰਗ ਬਾਡੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ "ਲੋਕ ਸੇਵਕ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤੱਥ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋਵੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਯੂ.ਜੀ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਮਿਆਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਯੂਜੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਰ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ,
ਪਰ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ 'ਲੋਕ ਸੇਵਕ' ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) () ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਕਟ 1988 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਵਿੱਚ 'ਲੋਕ ਸੇਵਕ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਅਰਥ ਕੱਢਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ 'ਲੋਕ ਸੇਵਕ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ () ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ () ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ
'ਕੋਈ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਜਾਂ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਭਾਗ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ 'ਕਿਸੇ ਵੀ' ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ "ਕਿਸੇ" ਗਵਰਨਿੰਗ ਬਾਡੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ "ਕਿਸੇ ਵੀ" ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਹੁਦੇ ਦੁਆਰਾ 'ਜਨਤਕ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਐਕਟ 1988 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨੌਕਰ।

ਉੜੀਸਾ ਲਿਫਟ ਸਿੰਚਾਈ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਫ਼ੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਰੁਬੀ ਸ਼ੰਕਰ 1 ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਦਾਇਰਾ ਅਤੇ

---

1 2018 (1) ਐਸਸੀਸੀ 468

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਡੀਮਡ ਟੂ ਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਯੂਜੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਅਕ ਮੰਚਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰੇਗੀ।

ਪਰ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਸਪੈਕਟ੍ਰਮ ਵਿੱਚ 'ਕੋਈ ਵੀ' ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਐਕਟ 1988 ਦੇ 2 (ਸੀ) () ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬੁੱਧੀ ਵਿੱਚ "ਕੋਈ ਵੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 2 (ਐਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੰਤਰ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲੇ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

ਅਤੇ ਯੂਜੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੩ ਦੇ ਤਹਿਤ ਡੀਮਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮੇਰੀ ਸੋਚੀ ਸਮਝੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ
ਅਦਾਲਤ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਥਿਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 2 ਫਰਵਰੀ 2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਖ਼ਰਚਾ ਨਹੀਂ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਬੇਦਾਅਵਾ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

